

[Aksel Møller.]

helhedspolitik, var det parti, der den 28. maj rejste et aktuelt spørgsmål om en erhvervsøkonomisk sammenslutning. Den lidt skuffede stemning, der hvilede over det ærede medlems indledning til talen her, kan vel kun begrundes ved, at det ikke var det ærede medlems parti eller den højtærede handelsminister, der mente, at der forelå et forhold, som kunne give anledning til en undersøgelse, det, som vi talte om den 28. maj. Det havde vel egentlig været tilstrækkeligt, når man fra denne talerstol vil vurdere den politiske stilling omkring den høje handelsministers forslag, at sige, at efter den konservative erklæring den 28. maj om villigheden til at medvirke til dannelsen af en trustkommission var der formentlig fuldstændig enighed i dette høje folketing om en sådan kommissions nedsættelse. Det, som fandt sted, da vi diskuterede Margarine-Compagniet, var jo i virkeligheden, at vi stillede os klart og tydeligt på det standpunkt, at vi var villige til at medvirke til nedsættelsen af en trustkommission og til udformning af det kommissorium, som kommissionen skulle beskæftige sig med.

Må jeg forresten i denne forbindelse, A/S Margarine-Compagniet, gøre en ganske enkelt bemærkning. Vi førte denne debat den 28. maj i år. Der er altså nu snart gået et halvt år, siden dette høje ting tog sig af denne sag, og der vil, for så vidt man følger den højtærede ministers plan om den fremtidige fremgangsmåde i denne sag, som den er kommet til orde i forelæggelsestalen, endnu gå en rum tid, før et endeligt resultat af arbejdet med belysning af Margarine-Compagniets forhold er tilvejebragt. I den anledning vil jeg gerne sige, at ganske uanset hvad man mener om en økonomisk sammenslutning eller en prisaftale, ganske uanset hvad man mener om dens indhold, dens mål o. s. v., er det efter min opfattelse i høj grad utilfredsstillende, at der skal gå så mange måneder, før afgørelsen er faldet og der kan blive arbejdsro omkring det pågældende stykke erhvervsliv. Jeg kan ikke se, hvilke hindringer der egentlig skulle have været for, at denne afgørelse var faldet allerede for længe siden. Der eksisterer jo i priskontrolrådet en institution, som kan foretage belysning og undersøgelse; der eksisterer jo i den lov om priser, som gælder den dag i dag, ganske tydelige bestemmelser om, hvorledes der kan forholdes, hvis man mener, at der er tale om urimeligheder. Derfor har der ikke været nogen som helst afgørende grund til, at det har skullet vare så længe med at nå til et resultat. Det store spørgs-

mål, som man jo ikke kommer udenom at beskæftige sig med, især ikke efter det ærede medlem hr. Poul Hansens (Grenaa) tale, er jo egentlig, hvad der er en trust. Den højtærede minister har efter min mening med megen diplomati både i lovforslaget og i forelæggelsestalen undgået at tage stilling til, hvad der er en trust, og jeg tror egentlig, han har haft en heldig hånd med hensyn til den form, hvori han i de tre punkter i § 1 opregner, hvad han mener må være kommissoriets nærmere indhold. Men det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenaa) gav jo hele denne debat et videre sigte, og jeg kan for mit vedkommende sige, at debatten den 28. maj, som fandt sted på vor foranledning, jo i høj grad mindede om det, det ærede medlem gjorde i dag, da han ved at nævne en enkelt virksomhed søgte at belyse, hvad det var man i særlig grad frygtede, der kunne ske ved en sammenslutning.

Nu sagde det ærede medlem en hel del om det, han kaldte kalktrusten. Jeg beklager, at jeg ikke har en sådan indlevelse i denne erhvervs sammenslutning, at jeg i det hele taget tør svare til al den tilsyneladende sagskundskab, det ærede medlem lagde for dagen, men jeg vil dog have lov at gøre nogle enkelte bemærkninger. Det er efter min mening ikke nok, at man nævner nogle tal, f. eks. nogle priser, og siger om disse priser, at når de er steget, umiddelbart efter at en sammenslutning har fundet sted eller en tid derefter, er det et udtryk for, at sammenslutningen er urimelig. Det *kan* være et udtryk for det, men det kan skam også være et udtryk for, at da sammenslutningen kom i gang, kom den i gang, fordi man fra alle de virksomheder, der var på markedet, havde konkurreret så hårdt på priserne, at sammenslutningen simpelthen var en nødvendighed, hvis produktionen skulle bestå. Det ærede medlem vil næppe kunne bestride, at der i det eksempel, som det ærede medlem valgte for at belyse sin opfattelse af, hvad der var en trust, og hvad der var urimeligt, netop er den baggrund, som jeg her har talt om. Det er jo heller ikke tilstrækkeligt, at man taler om udbytter o. s. v., o. s. v. Det, man må ind på, er undersøgelsens vej, og en sådan undersøgelse formår enkelte medlemmer af dette ting ikke at foretage, den kan kun foretages enten af priskontrolrådet med de beføjelser, det har, eller af en trustkommission som foreslået her, og det, det altså gælder om for kommissionen, er at tage stilling til, hvorvidt den bestående lovgivning kan anses for tilstrækkelig til på betryggende måde at værne imod urimelige eller skadelige virkninger af de nævnte sammenslutninger, ikke